

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.61

Hely

Idő

"1930"

Személy

Szerző:

Cím:

A meglevenedett temető

Forrás:

*Pesti Hírlap**Bp.**1930. XI. 1.*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

A meglevenedett temető.

Hányan pihennek a kerepesi temetőben?
A névtelen halottak. — Sürgés-forgás az
ünnep előtt.

Valamint karácsonykor a hegyek fenyőfái megindulnak s gyertyákkal az égukon elzarándokolnak a városokba, úgy mozdulnak meg, kelnek utra most a városok kertjei, a virágaikkal, a lombjaikkal, hogy az élők városából a halottak városába menjenek: a temetőbe.

*

Délelőtt künn bolyongunk a kerepesi temetőben. — Mióta temetnek ide? — kérdezzük az iró-
dában.

— 1849 óta. 1867-ben vette át a főváros.

— Hányan fekszenek itt?

Előveszik a pontos kimutatást. Ezt olvassuk:

1849. év április 1-től kezdve bezárólag 1929 de-
cember 31-ig a kerepesi-uti köztemetőben eltemet-
tek száma: 296.739.

A tizedik kerületi köztemetőben pedig 1886 május
1-től 1929 december 31-ig 451.984 halottat földeltek el.
Egy óriás város lakossága ez, de a budai teme-
tők nincsenek itt feltüntetve (a farkasréti, óbudai,
németvölgyi).

Ujabb adatok: 1929 január 1-től bezárólag de-
cember 31-ig a pesti köztemetőkben eltemetettek
száma 11.341.

— Névtelen halottak is vannak?

— A tizedik kerületben: 18 férfi és 7 nő.

— Mi történik a megszűnt, üzemen kívül helye-
zett temetőkkel?

— Sétahelyekké, parkokká alakítják, anélkül,
hogy fölparcelláznák.

— Meddig fekszik itt valaki?

— A sir-engedélyek 30 évre szólnak, a sirboltoké
60—100 évig.

— Erzik-e ezen a helyen a gazdasági válság?

— Bizony, kevesebb a koszoru, a virág, mint
annakelőtte s kevesebb a kiföldelés is.

— Változik-e a sírfóliatok stílusa az idők
során?

— Az emberek egyszerűbbek. Hajdan a lakatos
sirkövére egy kulcsot véstek. (Ma csak a nevét, a
foglalkozása nélkül.)

— Látogatják-e ezt a temetőt külföldiek?

— Mindenütt vannak műkedvelői a temetők-
nek. Azt mondják, hogy ez a világ legszebb temetője.
Délen a temető: kő kövön, északon: virág virágon.
Itt meglelik mind a kettőt: a természetet s a művé-
szetet is.

— Hires embereink sirjáról ki gondoskodik?

— A főváros s noha létszámuk egyre nő, egyi-
ket se hanyagolja el, azokat se, kiket már elfelejt-
ettek. Minden halottak napján fölvirágozza, kivilá-
gítja sirjukat.

Sétára indulunk a máskor csendes, elhagyott
temetőkerthben, mely most — az ünnep előtt —
olyan zajos, mint egy játszótér. Csupa élet, csupa
készülődés, csupa sürgés-forgás.

Mintegy nagytakarítás folyik itten. Disztik az
„öröklakásokat”.

Asszonyok lugos surolókefével sikálják a zokogó
márványgyalokat, melyek csakhamar habfehérek
lesznek, fényesítik a köveket, sirlapokat, virágokat
ültetgetnek.

Mázoló-legény festékes vödörrel a kezében szor-
gосkodik. Pápaszemes özvegy néni keze folyékony
aranyfestékbe mártogatja vékony ecsetjét s fölfrissíti,
átpingálja a sírkő fakult betűit.

Ezüstözött gépkocsiból párdúcundában száll ki
egy hölgy krizantériumokkal.

Szegények, gazdagok valóságos kerteket hoznak
ide. Az őszi rózsák fehér hóförgetegje elbont mindent,
ki se látszik fejük a sok-sok virágból.

*

A múlt század minden dicsősége nyugszik itt,
az egész tizenkilencedik század.

Jókai sirján a virággy pompájában pirosan
kiabálnak a salviák.

Blaha Lujza sirja előtt senkise halad el anélkül,
hogy le ne tegyen egy-egy virágot, abból a csokor-
ból, melyet kedveseinek hozott.

Beöthy Zsolt sirja fölött egyszerű, okos, nemes
modern márvány-leány örökdi.

Reviczky Gyula sirján szagos, kővér rezedák. O
„a világ csak hangulat”.

Paulay Ede sírköve, Mátyás-ídézettel. Vass Gere-
ben, Vachott Imre, Bajza József.

Amott csupa színész és színésznő, egy színes,
pihenni tért színtársulat a játékszin dicsői.

Valami elmosódott föliratu kövön ezt olvassuk:
— Itt alussza örök álmát a haza legnagyobb
„mamá”-ja.

Anyaszínésznő volt. Vajjon ki lehet?

A falak mellett a legrégebb sírok, történelmi
családok tündöklő neveivel, 1880 tájáról.

Itt gyermeksírok százai és ezrei, a fájdalom
megkövült emlékeivel. Egy kislány arcképe, nyitott
hajjal, amint busul. „Angyalkánk”, „Reményünk”,
„Babykánk”, „Józsikánk...” Menekülünk innen.

Öregapó vezeti unokáját. Az unoka fűgében
jár, öregapó alig bírja követni. Lihegve panaszkodik:
— Legalább volna itt egy pad, vagy valami ...

Ahol meg lehetne pihenni ...

Ámulva figyelünk föl. Hiszen itt kedves öreg-
apó csak megpihenni lehet.